

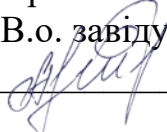
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів, обліку та
оподаткування

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри

 Л.Я. Шевченко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«МІСЦЕВІ ФІНАНСИ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Кужелєв М.О.,
д.е.н., професор

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	28 / 8
Практичні / семінарські, годин	28 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,71
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у поглибленні і розширенні теоретичних знань щодо організації місцевих фінансів, їх складу та основ управління виходячи із розмежування функцій і повноважень державних та місцевих органів влади та управління, а також формування практичних навичок аналізу фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни полягає у набутті теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти у сфері місцевих фінансів, формування та використання фінансових ресурсів місцевих органів влади і підприємств комунального господарства.

Предмет: економічні відносини, що виникають у процесі формування та використання фінансових ресурсів на різних рівнях адміністративно-територіального поділу.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів.

Тема 2. Формування дохідної бази місцевих бюджетів.

Тема 3. Система видатків місцевих бюджетів .

Тема 4. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання.

Тема 5. Бюджетний процес на місцевому рівні.

Тема 6. Фінанси підприємств комунального господарства.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
навички міжособистісної взаємодії.

– **фахових програмних компетентностей:**

здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку територіальних громад та суб'єктів господарювання.

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними;

застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень;

знати сутність та зміст місцевих фінансів і причин їх виникнення; функцій місцевих фінансів та їх ролі в економічній системі держави; основ фінансової автономії місцевих органів влади;

здійснювати оцінювання використання інструментів державної регіональної фінансової політики та фінансового вирівнювання.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

сутності, структури, функцій, основних завдань і призначення місцевих фінансів та місцевих бюджетів;

механізму роботи органів місцевого самоврядування, знання його функцій, операцій та впровадження інструментів управління фінансами і фінансового контролю на місцевому рівні;

законодавчої та нормативної бази, що регулює місцеве самоврядування;

сутності, функцій та принципів складання місцевих бюджетів;
 засад фінансового вирівнювання та бюджетного регулювання;
 механізму здійснення бюджетного процесу на місцевому рівні;
 механізму фінансування комунальної сфери.

– **уміння/навички:**

аналізувати елементи місцевих бюджетів; класифікувати місцеві фінанси за різними ознаками; групувати показники діяльності органів місцевого самоврядування за видами здійснюваних операцій;

структурувати інструменти управління фінансами на місцевому рівні;

використовувати набутий обсяг знань для забезпечення сталої діяльності місцевих органів самоврядування;

організувати проведення місцевими органами самоврядування операцій по формуванню ресурсів;

організувати міжбюджетні відносини;

використовувати професійні знання та навички при формуванні дохідної бази місцевих бюджетів та системи видатків місцевих бюджетів;

вирішувати проблемні ситуаційні завдання у професійній діяльності, генерувати ідеї з урахуванням світового досвіду організації місцевих фінансів;

володіти прийомами пошуку та використання наукової інформації, використовувати при цьому технічні засоби збору та обробки інформації, працювати на персональному комп'ютері.

– **комунікація:**

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

– **відповідальність і автономія:**

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

демонструвати готовність нести відповідальність за розробку, реалізацію та наслідки прийнятих управлінських рішень.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи місцевих фінансів					
Тема 1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів	23	4	4	-	15
Тема 2. Формування дохідної бази місцевих бюджетів	23	4	4	-	15

Тема 3. Система видатків місцевих бюджетів	23	4	4	-	15
Разом за змістовим модулем 1	69	12	12	0	45
Змістовий модуль 2. Особливості організації фінансів місцевих органів влади					
Тема 4. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання	24	4	4	-	16
Тема 5. Бюджетний процес на місцевому рівні	33	8	8	-	17
Тема 6. Фінанси підприємств комунального господарства	24	4	4	-	16
Разом за змістовим модулем 2	81	16	16	0	49
Усього годин	150	28	28	0	94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда «Місцеві фінанси як інструмент економічного зростання»	2
2	Семінар запитань і відповідей «Принципи організації місцевих фінансів і склад місцевих фінансових інститутів»	2
3	Семінар – розгорнута бесіда «Склад та види доходів місцевих бюджетів, їх характеристика»	2
4	Семінар – розгорнута бесіда «Особливості формування доходів місцевих бюджетів в умовах децентралізації»	2
5	Семінар – розгорнута бесіда «Склад та роль видатків місцевих бюджетів, їх характеристика»	2
6	Семінар - дискусія «Партнерство місцевих органів влади при фінансуванні власних та делегованих повноважень»	2
7	Семінар – розгорнута бесіда «Причини та цілі фінансового вирівнювання розвитку регіонів»	2
8	Семінар – розгорнута бесіда «Основні моделі міжбюджетних відносин, їх принципи»	2
9	Семінар – розгорнута бесіда «Зміст бюджетного процесу на місцевому рівні»	2
10	Семінар – розгорнута бесіда «Стадії бюджетного процесу на місцевому рівні»	2
11	Семінар запитань і відповідей «Координація діяльності учасників бюджетного процесу»	2
12	Семінар Захист групових проєктів	2
13	Семінар запитань і відповідей «Поняття комунальної власності та особливості її формування в Україні»	2
14	Семінар з виконанням практичних завдань «Особливості організації фінансів підприємств комунальної власності»	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота						Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	Захист групових проєктів	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1								
Семінар 1	-	-	2	-	-	-	-	2
Семінар 2	-	-	2	-	-	-	-	2
Семінар 3	-	-	2	-	-	-	-	2
Семінар 4	-	-	2	-	-	-	-	2
Семінар 5	-	-	2	-	-	-	-	2
Семінар 6	-	-	1	-	-	-	1	2
Разом змістовий модуль 1	-	-	11	-	-	5	1	17
Змістовий модуль 2								
Семінар 7	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 8	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 9	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 10	-	-	1	-	-	-	-	1
Семінар 11	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 12	-	-	-	-	10	-	-	10
Семінар 13	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 14	-	1	-	-	-	-	1	2
Разом змістовий модуль 2	-	1	6	5	10	5	6	33
Разом								50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	